

Ralph Midgley,
24 Staniwell Rise,
SCUNTHORPE,
DN17 1TF

YELOD TELDEGTELID
NÜM 3 MÄZUL 2012 (Pads 17 jü 24

O Volapükaflens Valöpo!

Dü yunöf oba, äjuitob ai ad reidön bukis fa hiel Robert Louis Stevenson. Buks oma äbinons vemo nitediks. Äbinob dü düps ömik in vol votik. Neai oglömob onis. Ab te ün tim at etuvob, das Stevenson id älabob filosopi lifa lönik. Ekö bepenami ota fa om it:

"Man u vom fredik binon tüv so jeragik äs bankazöt. Binons lom, kel sedon valöpo stralis vilöfa, e nüköm onas ini cem binon äsif kandel ebo pifilidon . Lindifob, va okanons tuvedön teorodi matematik foldegvelid. Dunons jenöfo bosi gudikum - blöfons plägo teori sököl gretik, sevabo: das lif binon lifovik."

Pro obs in Vesüdän, lif vero binon lifovik. Ab no binon so da vol lölik. Is labobs privilegis mödik, kelis votikans in läns däspotik no dalabons. Lib binon din jeragik, ab utans, kels mutons lifön dis futs tirenanas dalabons ba suemi gudikum ka obs. Mödikans onas etuvons kläni dö lif lifovik: El Florian nunom oni obes in poedotil jönik oma:

Ad sukön fredi otävoy fagiko,
Ab vano jäfikoy me zeil somo:
Fred at dabinon in obs it, kläniko,
Kö nat visedik kälon oni lomo.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom

Ralph

III:18:2012

PENEDAGUL

O redakan digik!

In num degtelid 'Vöga Volapüka' epubol traduti fa Arie de Jong dö guvan, kel, posädünüköl fa söl oma bi ifegebom nespälölo dalabotis oma, enepluükom debis debanas söla okik. Atosi söl älobom (Lukas 16.1).

Tiäd tradutoda at binon 'Dünan Visedik'. E Jean-Claude Caraco su pad 7 gaseda obsik yanula, geböl vödis 'man sapik', etradutom yegedi in kel padunidom utan, kel pavokom linglapükiko 'a wise man', toä jivotikan igebof vödis 'man visedik'. Kludo säkälob, kis binos-li dif bevü 'visedik' e 'sapik'?

Ekö traduts in vödabuks ela Cherpillod (sperantapükik) e de Jong (deutapükik):

vised = sagaceco: visedik = sagaca;
sap (latin: sapiens) = sagxeco; sapan = sagxulo; sapik = sagxa;
vised = Klugheit; visedik = klug;
sap = Weisheit, Weisesein; sapan = weiser Mensch; sapik = weislich

Cedü ob, man in parab verato äbinom 'visedik', bi dö ok it, dö atos frutü ok, äbetikom. Ab kikodo söl oma älobom-li atosi? Om it äperom moni ; guvan äbinom neskilälik, ed igo icütom söli okik. Jinos, das söl at, medü vöds finik, ävipom lobön sapi, ab jenöfo älobom visedi.

Brian R. Bishop.

III:19:2012

SEGIV TUIK
(fa hiel Frank Roger)

Hiel Manfred älogedom viföfiko lü canaluvab, ed äsäkom matani, jiel Nicole:

"Fümol-li, das neodobs etosi valik? Cans mödik us no pubons su remotalised ola.""

Nicole älemufükof kapi, pladölo jämpodi, dujetajeli e jönamedis mödikum ini canaluvab.

"O Manfred! Sevol gudiko, das komandoy obis ad segivön nemuiküno dolaris teltum pö visit alik isio."

"Atos sinifon, das mutobs remön dinis, kelis jenöfo no neodobs."

"Ag! Manfred! No murolöd, begö!

Jimatan ästirof canaluvabi lü räyun: Klots pro Voms, kö, nendoto, ötuvof dinis nitedik mödikum.

"Sevol gudiko, das edunoy atosi ad stigädön konömi, e ad vitön krisidi finenik votik. Alikan obas frutobs dunamodi at, detülatedans äsi dünetäbs. Sötoy danön sifanis gididik äs obs, das konöm plöpon dönu. Lio kanol-li taön ta atos?"

"Reiganef mekon obis slafanis sogäda fegebik. Binos ta gitäts staböfik obas:, sevabo: ta lib obas ad remön utosi, kelosi neodobs e vilobs jenöfo dalabön."

"O Manfred! No vilob dalilön teoris kobädimik ola dönu. Begö! Äprimof ad golön vifikumo, e ti äkobojoikof ta canaluvab eka, kel äbinon i lefulü canis alsotik.

III:20:2012

Pla sökön ofi, Manfred äblibom us, ed ästeifülom ad mastükön zuni gloföl oka. Lio äkanof-li deimön krüti gitöfik oma tefü fegeb tuik äs teor kobädimik? No äbinof gidik; igo no ätikof tikaviko. Äbinof fümo äs mens valik, kels dasumons valikosi fa sogäd nulädik pedranädöl, ifi negidik u nedigik. No äbinos blöfäd somik balid. Äzunom dö def kesenäla, äsi dö nestüm ofa cedas omik; äsludom ad segolön se lemaket; poso östebedom ofi in tood plödo.

Vifikumölo lü segolöp, äküpom, das mutom beigolön pelöpi; veg votik nonik dabinon. Äspikom ko jipul us, kel äsüpädof ad logön eki nen canaluvab. Äkleilükom ofe, das mutom segolön se lemaketi kodü ditret, ab ägespikof:

"Liedo mutol pelön nemuiküno dolaris teltum ifi remol nosi. Ekö nom. Kanob givön ole kopiedi nomema if vilol oni."

"Opelob nosi," äsagom Manfred japiko. "Jimatan oba remof canis anu." Obinof is ünü brefüp, ed *of* opelof."

"If kömol isio soaliko, mutob träitön oli äs dünetäb, e kalükön ole suämi nemuikün. Dolaris teltum, begö! o söl!

"Opelob nosi," ädönuikom.

Jipul äseifof, ed älülogedof lü om däsperiko.

"Omutob üfo nunön fiamapoldanefi. No kanob dunön voto. Fümob, das sevol, das omutol pelön i monapönodi zuo."

Äsumof telefoni, spelöl, das fino övotacedikom.

III:21:2012

Äzogom, ed ävätälom mögis tefik. Bi ilükömom lü pelöp, no äkanom nu mogolön ad tuvön jimatani - lenö! Refud ad pelön oblinon ome töbis mödikum. Blasfämölo seiliko, älovegivom kreditakadi, äpelom ed ägolom lü parköp. Jipul äbinof läbik, das dinäd negudik piviton.

Manfred äzunikom ai plu. No äkanom jenöfo befeitön siti. Äbinom vo slavan, äs votikans. Ven Nicole ifiremof vali, äbinom boso takedikum. Äxänof ini tood, äseidof oki näi om, älülogedof viföfiko lü om, sagölo: "Spelob, das no esufol säkädis. Lio ekömol-li bei pelöp?"

Äseilom dü timül, tän äsagom: "Epelob suämi zesüdik."

"Sagol-li, das epelol doլaris teltum tökü nos?" Vög ofa älaodikon ai. "So! Bi cedol, das remob tumödikumosi, ebüadol, das mutobs pelön suämi telnaik? E sagol, das no binob gidik." Älemufükof kapi, flekölo logodi, ed älüikof lü fenätil tooda.

"Te steifülob ad stigädön konömi," ägespikom.

"Kisi jenöfo sagol-li?"

"Mutol danön menis äs ob, ko ceds kobädimik, das detülatedans gaenons moni telnaik äsä sötons. If mens mödikum dunonsöv soiko, tän konöm plöponöv gretiko, e no plu dabinonöv krisid finenik."

"Spikol-li ga fefiko? Cedol-li, das labobs moni ad filükön? If ofövol soiko, obinobs suno ledebans."

"Nu atos binosöv gönü bank, no-li? Binosöv mod votik ad stigädön konömi. Sifans gididik, no dunons-li atosi?"

III:22:2012

Nicole no äspikof, ab älogedof ai da toodafenätil; ämufükom toodi, e suno äbinons su leveg lomio. Tü timüls ömik bü lüköm usio, Nicole äbreikof seili, sagölo:

"Benö! no binol kobädiman - te volutan tomik. Ab atos no binos säkusad ad kodön bankruti obas, no-li?"

Benö!" ägespikom. "Ba obinos gudikum ad dunön remotis obas soaliko dü nelunüp, ab no bespikolös ko ek tikamagoti oba, das dünetäbs stütonsös bankis dub ledeb.

"Kikodo no-li?"

"Bi no vilob, das reiganef seivon osi, voto atos okanon lanön oni."

HIEL ARIE DE JONG KLEILÜKOM OBES

Dinäds difik ekodons, das mödikans edeflekons okis de Volapük, e das pük at eperon mödikosi fluna okik.

Bal kodas atosa sio ebinon fomam vödas, e pato fomam koboyümavödas. Pö fomam vödas nulik e pö fomam koboyümavödas, el Schleyer, datikan letälenik Volapüka, sevabo ägebädom brefükamis somik, das vöds at tefü licin okas ivedons fikuliko sevädoviks. Dub atos vöds nulikVolapüka ivedons fikuliko memidoviks ed älonülons memäle flagis vemo töbikis.

Kludo if ävilobsöv, das Volapük ödageton dönu in kosäd bevünetik pladi, kel duton lü ok, e keli meriton, täno mu balido vödastok Volapüka ömutonöv paxamön e pamenodön utöpo, kö özesüdosöv. Abi bi fomam vödas klülo söton pastabön dub noms gramatik kuratiko pelonöls, id äzesüdos ad revidön staböfo gramati Volapüka. Bligädi at, sevabo: revid gramata e revid vödas Volapükik, edunikob.

III:23:2012

LÄLID - KAPIT VELID (1)

(fa hiel Lewis Carroll)

TIEDAZÄLÜL LIENETIK

Fo dom äbinon tab dis bim, e Mäzul-Liev äsi Hätel ädrinoms tiedi len on. I Liron slipik äseadom vü oms; telans votik ägebons Liron äs kusen. Kubits omas äbinons su on, ed äspikotoms love kap ota. "Liron mutom binön vemo nekovenik," ätikof Lälid, "ab, bi slipon, niludob, das no taädon ko atos."

Tab äbinon gretik, ab valans päbesteigädons kobo len gul bal. "Spad nonik! Spad nonik!" ävokädoms sosus ilogoms eli Lälid. "Dabinon spad *mödik*," äsagof Lälid leskaniko, ed äseidof oki su bradastul gretik flanü föfik taba.

"Sumolös vini," äsagom ofe Mäzul-Liev, kuradükölo.

Lälid äzülogedof zü tab, ab su on te tied ädabinon. "No logob vini," äsagof.

"Jenöfo no dabinon," äsagom Mäzul-Liev.

"No äbinos üfo plütik ad lofön oni obe," äsagof zuniko Lälid.

"Id ol no äbinol plütik ad seidön oli nenvüdo," äsagom Mäzul-Liev.

"No äsevob, das tab äleduton *ole*," äsagof Lälid, "Pestofedoy oni pro pösods mödikum ka kil."

(Fövot osökön ün mul okömöl)

III:24:2012

DO HIDÜNANS DEG E KESIFANS NEFLENIK

Man lemotedik ätävom lü län fagik ad dagetön diniti regik, e ad gegolön pos atos. Tän ävokom hidünanis deg okik, ägivom omes pounis deg ed äsagom omes: "Tedolsöd me atos, jüs gekömob"

Kesifans ähetons omi, ed älesedons legätanef poso po om ko zötam: No vilobs, das vedom reg obas.

Ven ägekömom, posä idagetom diniti regik, äbüedom kömön hidünanis, keles igivom moni, ad lelilön büsidi kinik alan omas idunom. Balidan äkömom, ed äsagom: "O söl! poun olik eprodon gaenodi pounas deg." Äsagom ome: "Gudö! o dünan ritik! Bi ebinol fiedik in büsid vemo smalik, olabol nämädi tefü zifs deg." I telidan äkömom ed äsagom: "Poun olik, o söl! eprodon pounis votik lul." Id atane äsagom: "Labolöd id ol nämädi tefü zifs lul."

E votan äkömom ed äsagom: "O söl! Ekö! is poun olik binon. Ekipedob oni in särvätül, ibä ädredob demü ol; bi binol men ssevärik: sumol uto kö no ekipidol, e klopol uto, kö no esovol."

Äsagom ome: "Ko vöds lönik omicödob oli, o dünan badik! Äsevol-li, das binob men sevärik, kel sumob uto, kö no ekipidob; das klopob uto, kö no esovob? Sekü kis üfo no ikipidol-li moni ini banköp? Tän ogesumob oni ko fien, ven ügekömob dönu".

Tän äsagom züstanölanes: "Desumolsöd de om pouni, e givolsöd oni ome, kel labom pounis deg! Ibä sagob oles: "Alane, kel dalabon, pogivos; de on, kel no dalabon, utos podesumon, keli dalabon. Ab neflenis ut oba, kels no ävilons, das övedob hireg onas, dugolsöd isio, e delflapolsöd onis lo ob!"

(Petradutöl fa hiel Arie de Jong)